

Reactie op wetwijzigingsvoorstel Wet Markt en Overheid

Door : Vereniging Sport en Gemeenten

Deze reactie vormt een aanvulling vanuit Vereniging Sport en Gemeenten op de reactie van VNG op de wetwijzigingsvoorstel Wet Markt en Overheid. Wij onderschrijven alle punten die de VNG inbrengt en willen met onze reactie aantonen dat de verhouding tussen Markt en Overheid prima zonder wetgeving gereguleerd kan worden. Bovendien willen we opmerken dat de uitzondering van een Algemeen Belang verklaring in de huidige wet voor sport een cruciaal element is waardoor gemeenten hun inzet op sport onder de kostprijs kunnen blijven aanbieden om iedereen toegang te verschaffen tot een breed en betaalbaar sportaanbod.

Indien de Wet Markt en Overheid volledig van toepassing is op de verhuur van sportaccommodaties en derhalve de integrale kostprijs moet worden doorbelast, wordt sport onbetaalbaar. Ter illustratie, tarieven voor buitensportaccommodaties zullen stijgen met factor 5, 6 of zelfs hoger.

Een aparte sector

Wij betreuren het dat sport regelmatig wordt genoemd in de context van de wet Markt en Overheid. Want juist de wijze waarop zowel de markt als overheid in de sportsector naast elkaar economische activiteiten ondernemen is een mooi voorbeeld van zelfregulering die in de loop der jaren op natuurlijke wijze is ontstaan. Daar is geen wetgeving voor nodig. De markt is actief op terreinen waar winstgevend geëxploiteerd kan worden (fitness, bowling, klimhallen, tennis, e.d.) en pakt daar haar aandeel. De gemeente doet dit waar de markt 'faalt' en waar een aanbod vanuit algemeen belang wenselijk dan wel noodzakelijk is. Dat deze zelfregulering in de praktijk ook werkt blijkt uit het zeer beperkte aantal klachten in het kader van de wet Markt en Overheid door ondernemers. Wij herkennen dat ook niet de noodzaak om de wet aan te scherpen.

In diverse overleggen die VSG heeft met verschillende groepen van gemeenten, geven gemeenten aan open te staan voor (meer) samenwerking met marktpartijen. Het verhuren van sportaccommodaties wordt door menig gemeente niet als kerntaak beschouwd, maar wordt noodzakelijk door het ontbreken van exploitanten. In enkele gevallen zoals bij zwembaden en ijsbanen het geval is, zijn er wel private ondernemers die de exploitatie verzorgen maar daarin een bijdrage van gemeenten ontvangen om het aanbod toegankelijk te houden voor een brede doelgroep. Een mooi voorbeeld van samen optrekken en risico's spreiden.

Het activerende karakter van het sportstimuleringsbeleid van veel gemeenten zorgt er zelfs voor dat er juist een markt voor sport ontstaat waar vele ondernemers dankbaar van profiteren. De interventie van de overheid op de markt werkt daarmee niet verstorend maar juist stimulerend.

Algemeen belang

Gemeenten zijn om meerdere redenen actief op de sportmarkt. Ze willen dat zoveel mogelijk inwoners kunnen sporten op een manier en een intensiteit die het beste bij hen past. Dit vraagt om een breed en betaalbaar sportaanbod. De markt blijkt niet in staat een aanbod te verzorgen dat voor een brede groep toegankelijk is, waardoor inmenging van de overheid op de markt noodzakelijk is. Veel sporten kennen overigens hun ontstaansgrond binnen het particulier initiatief, maar al snel werd bij lokale overheden voor steun aangeklopt om levensvatbaar te kunnen zijn. Slechts enkele

sporten blijken in staat om zonder overheidssteun te kunnen voortbestaan. Om echter een bredere groep toegang te geven tot een passend sportaanbod is verbreding en diversiteit noodzakelijk. Niet iedereen wil immers fitnessen of tennissen.

De beweegredenen waarom gemeenten beleid inzetten om zoveel mogelijk inwoners te kunnen laten sporten en bewegen behoeven nauwelijks betoog. Sport en bewegen draagt bij aan gezondheidsbevordering, sociale cohesie en participatie in de samenleving. Daarnaast draagt het bij aan de leefbaarheid in steden en dorpen. De toepassing van de uitzondering van Algemeen Belang die de wet Markt en Overheid biedt is daarmee vanuit dit perspectief uitermate legitiem. Een aanscherping van de motiveringseisen van een Algemeen Belang besluit is wat ons betreft niet nodig.

Wetswijziging

Wij vinden het merkwaardig dat we vrijwel direct na de inwerkingtreding van de wet Markt en Overheid door de ACM werden geattendeerd op de kans dat de wet zou worden aangescherpt. Kennelijk stond dat voornemen reeds gepland nog voordat de resultaten van een evaluatie bekend waren.

Ondanks dat een aanscherping van de motiveringseisen geen problemen voor gemeenten zal opleveren (gemeenten kunnen in alle gevallen uitstekend motiveren waarom ze actief zijn op de sportmarkt), levert het wel een administratieve verzwaring op. Ook de invoering van een evaluatieperiode geeft weinig blijk van vertrouwen in het lokaal bestuur. Bewustwording van de invloed van die een gemeente uitoefent door te ondernemen op de markt, is in de sportsector vanzelfsprekend en hoeft niet wettelijk te worden afgedwongen. Daarnaast hebben ondernemers altijd de mogelijkheid te ageren tegen mogelijke concurrentievervalsing door de overheid. Wanneer zij dit ervaren, hebben gemeenten juist graag dat ze zich melden want gemeenten staan open om taken over te dragen of om intensiever met elkaar samen te werken.

Conclusie

Wat gemeenten en sport betreft kunnen we prima zonder een wettelijk kader voor markt en overheid. Met continuering van de wet kunnen we ook leven onder de voorwaarde dat de algemeenbelanguitzondering erin blijft. Deze behoeft wat ons betreft geen verdere aanscherping en ook het opnieuw vaststellen ervan na 5 jaar vinden wij niet noodzakelijk. Blijft gewoon met elkaar in gesprek, wees bewust van elkaars rol en inzet en zoek juist samenwerking op de onderdelen waar dit win-win situaties oplevert. Een verbod, uitzonderingsregels en dergelijke maatregelen dragen daarentegen niet bij aan een verbeterde relatie en samenwerkingsmogelijkheden.